

El grup municipal **MÉS per Palma** a l'Ajuntament de Palma presenta al proper Plenari, previ dictamen de la Comissió Informativa corresponent, la següent **PROPOSICIÓ** relativa a:

Fer front a l'angoixa del cost de la vida: alimentació i habitatge com a drets, no com a negoci

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Palma viu una situació límit. El 2026 s'anuncia com un any en què la majoria social haurà d'afrontar una nova onada d'augment del cost de la vida. La **senalla de la compra** continua encarint-se. Aquesta pujada té una especial incidència a les Illes Balears i afecta sobretot les famílies treballadores, les llars monoparentals —majoritàriament encapçalades per dones—, la gent gran i les persones amb rendes baixes. Al mateix temps, **el preu de l'habitatge**, especialment el de lloguer, segueix desbocat, amb increments que no responen ni als salaris ni a cap millora real dels habitatges, sinó a una lògica especulativa.

A més, hem de recordar que aquesta situació està produint tot un seguit de problemes psicològics i de salut mental (depressió, ansietat, suïcidis...); problemes greus en els menors i joves, com ara dificultats en el seu rendiment educatiu; i un potencial increment de la violència masclista. Però això no tan sols afecta l'àmbit familiar. El desenvolupament empresarial també es veu afectat negativament a causa de la impossibilitat dels treballadors de pagar un habitatge. Aquest fet està provocant la fuga de mà d'obra i un debilitament del capital professional local.

Tal com MÉS ha denunciat en reiterades ocasions, aquesta situació no és una fatalitat. És el resultat d'haver convertit **béns bàsics per a la vida en actius financers**. És la conseqüència directa d'un model econòmic que prioritza el benefici privat per damunt del dret a viure amb dignitat. Això no és una crisi d'habitatge, **és una estafa habitacional**. El mercat s'ha de regular per evitar que els més forts econòmicament trepitgin els drets de la majoria. La llibertat del mercat, quan parlem de béns de primera necessitat, és una farsa hipòcrita.

Cinc anys després de les mesures extraordinàries aprovades durant la pandèmia —que varen demostrar que **quan hi ha voluntat política es pot protegir la gent**—, ens trobam davant una crisi imminent causada per la finalització d'aquests contractes de lloguer, en que moltes famílies de Palma es trobaran durant el 2026 davant renovacions amb pujades inassumibles. Cal recordar que en aquells moments molts dels preus eren més baixos. La conseqüència d'això serà un augment exponencial dels **desnonaments silenciosos**. Segons dades del **Ministeri de Drets Socials**, **està previst que al voltant de 24.400–24.500 contractes de lloguer signats el 2021 finalitzin durant el 2026 a les Illes Balears**. Aquesta situació afectaria al voltant de **69.000 persones a les Illes Balears**, si considerem una mitjana de 2–3 persones vivint a cada habitatge afectat. Palma concentra una gran part de la demanda d'habitatges de les Balears. Es calcula que al voltant del 60% de la demanda de lloguers de les Illes Balears es concentra a la capital i és la ciutat que sofreix una major pressió en la pujada dels preus dels lloguers a tot el territori. Per tant, es pot estimar que entorn de 14.500–15.000 contractes de lloguer de Palma podrien acabar o estar en procés de renovació durant el 2026. És a dir, que **entre 30.000 i 40.000 palmesans i palmesanes podrien estar en perill de perdre la seva casa a causa d'una pujada abusiva dels preus**.

Els governs han de prendre mesures per protegir els més vulnerables, en aquest cas els inquilins i les inquilines. En aquesta situació, l'Estat no ha de premiar els propietaris amb més beneficis fiscals, que tenen uns ingressos mitjans que quasi doblen els de les famílies que viuen de lloguer. A les Illes Balears, la renda mitjana dels propietaris és de 60.700 euros, mentre que la dels inquilins és de 36.900 (font: Ministeri de Consum). Per tant, hi ha una bretxa de renda entre ells del 64%.

La manca de polítiques públiques actives per garantir l'accés a un habitatge a les famílies en situació de vulnerabilitat o a les persones treballadores està provocant un augment inassumible del nombre de persones sense llar. Tothom té dret a una vida digna i lliure, i això passa per tenir un habitatge segur, accessible i estable.

Davant aquesta realitat, l'Ajuntament de Palma no pot mirar cap a una altra banda. És per això que MÉS presenta aquesta proposta basada en tres principis:

1. **La vida és més important que el negoci.** Cap família hauria de triar entre menjar (bé) o pagar el lloguer.

2. **Els preus no són neutrals: són una decisió política i empresarial.** Regular-los és una eina democràtica per protegir tant l'interès general com la majoria social.
3. **El paper de l'Ajuntament és clau per frenar l'emergència social.** Els municipis són la primera trinxera de defensa dels drets: o actuam, o normalitzam l'expulsió dels veïns i les veïnes dels barris i de la ciutat.

Aquesta proposició no va només de regular preus. Té com a objectius protegir la dignitat de la ciutadania i el seu dret de quedar a viure a Palma. I evitar l'expulsió de **la gent que viu i treballa en aquesta ciutat.**

Regular el cost de la vida no és radical, és pur sentit comú. El que és inacceptable és permetre una situació en que treballar no sigui suficient per viure a Palma, és normalitzar que una ciutat perdi la seva gent.

Per tot això, el grup municipal **MÉS per Palma** presenta la següent

PROPOSTA D'ACORD

Propostes sobre el cost de la vida i alimentació: garantir que menjar no sigui un luxe

1. El Plenari de l'Ajuntament de Palma insta el Govern de l'estat i el Govern de les Illes Balears a desplegar mesures estructurals per intervenir els preus dels aliments bàsics mitjançant:
 - a. L'ampliació de la reducció de l'IVA a productes essencials, com el pa, la llet, els ous, la fruita, la verdura, els llegums, els cereals, els productes infantils o els productes d'higiene íntima.
 - b. La lluita contra els marges abusius de les grans distribuïdores, per tal d'evitar que les empreses que fan negoci amb el menjar s'aprofitin de la situació i augmentin preus sense que els costos pugin.
 - c. El suport actiu i directe als circuits curts de comercialització, la pagesia local i les cooperatives de consum.
2. El Plenari de l'Ajuntament de Palma insta el Govern municipal a ampliar la xarxa de mercats municipals, amb la venda de producte local i ecològic a preus justs tant per als productors com per als consumidors.
3. El Plenari de l'Ajuntament de Palma insta el Govern municipal a impulsar més programes d'alimentació saludable adreçats a les famílies vulnerables, per tal de garantir que el menjar sigui un dret, no un luxe.

Propostes per posar límits clars a l'especulació i garantir el dret a l'habitatge, així com per protegir les renovacions de contractes i evitar els desnonaments invisibles

4. El Plenari de l'Ajuntament de Palma insta el Govern de l'Estat a emprendre mesures per protegir els inquilins davant les pujades desproporcionades de preus dels lloguers com davant altres pràctiques abusives. Aquestes mesures són:
 - a. La pròrroga automàtica dels més de sis-cents mil contractes de lloguer que acaben enguany.
 - b. La creació de la figura del contracte indefinit de lloguer, per garantir l'estabilitat i la seguretat als llogaters.
 - c. La cessió de tots els habitatges de la SAREB a les comunitats autònomes i als ajuntaments per tal d'ampliar el parc públic destinat al lloguer a preus socials i d'emergència social.
 - d. Activar, conjuntament amb la Comunitat Autònoma de la Illes Balears, els mecanismes europeus necessaris per tal de prohibir la compra d'habitatges per part de no residents.
 - e. Regular la compra d'habitatges per garantir el seu ús només residencial, eliminant la possibilitat de la seva compra amb finalitats especulatives per part d'empreses, fons d'inversió i persones jurídiques.

- f. Gravar fiscalment els grans tenidors i els habitatges buits, a través de canvis en l'Impost Temporal de Solidaritat de les Grans Fortunes i de l'Impost de Societats.
5. El Plenari de l'Ajuntament de Palma insta l'equip de govern municipal a iniciar els tràmits per declarar Palma com a ciutat de preus dels lloguers tensionats, per tal poder-hi limitar els preus i ajustar la compra d'habitatges per a ús residencial habitual o per a lloguer assequible. És a dir, aplicar la Llei Estatal de l'Habitatge que permet aquests mecanismes d'intervenció del mercat immobiliari.
6. El Plenari de l'Ajuntament de Palma insta l'equip de govern municipal a reforçar l'Oficina Antidesnonaments per tal d'incrementar els recursos que acompanyen i assessoren jurídicament les famílies i persones inquilines en situació de vulnerabilitat, prestant una especial atenció a les dones, les famílies monomarentals, la gent gran i els joves que poden perdre ca seva a causa de les pujades de preus abusives així com d'altres dinàmiques d'especulació.
7. El Plenari de l'Ajuntament de Palma insta l'equip de govern municipal a desenvolupar un protocol municipal de protecció en matèria de renovacions de lloguers, per tal d'evitar que les pujades desorbitades actuïn com expulsions encobertes.

Propostes per reforçar la funció social i residencial de l'habitatge

8. El Plenari de l'Ajuntament de Palma insta el Parlament balear a derogar la Llei dels "pelotazos" urbanístics (Llei 4/2025, de 18 de juliol, d'actuacions urgents destinades a l'obtenció de sòl mitjançant projectes residencials estratègics a les Illes Balears) i a recuperar les obligacions dels promotors privats a construir habitatges a preus protegits en règim general (no a preus limitats) que preveia la normativa vigent anterior.
9. El Plenari de l'Ajuntament de Palma insta l'equip de govern municipal a implantar un impost municipal als habitatges buits per tal de mobilitzar-los i que s'ofereixin en el mercat del lloguer.
10. El Plenari de l'Ajuntament de Palma insta l'equip de govern municipal a augmentar el parc públic d'habitatges en règim general de protecció pública per a lloguer social destinat a col·lectius vulnerables i famílies treballadores que no poden assumir els preus del mercat lliure, eliminant la possibilitat dels habitatges a preu limitat en sòl públic. Aquest increment es farà mitjançant la compra d'habitatges ja existents i la construcció de nous habitatges a solars públics residencials.
11. El Plenari de l'Ajuntament de Palma insta l'equip de govern municipal a prohibir tot tipus de lloguer turístic en habitatges, per tal de garantir que tots tinguin l'ús social que els pertoca, el residencial.

Propostes per gestionar la crisi social a Son Bordoy

12. El Plenari de l'Ajuntament de Palma insta l'equip de govern a paralitzar la tramitació de la urbanització de la Reserva Estratègica de Sòl de Son Bordoy fins que no es trobin alternatives habitacionals per a les 200 persones en situació de vulnerabilitat que hi viuen.

Palma, 15 de gener de 2026

Neus Truyol Caimari
Portaveu del Grup Municipal
MÉS per Palma